

Legeforeningens tobakksforslag nådde utlandet

Legeforeningens forslag om tobakksforbud for 2000-generasjonen vekket stor interesse både innenfor og utenfor Norges grenser.

Sjeldent har et forslag fra Legeforeningen fått så bred omtale i norsk og internasjonal presse som forslaget om å forby salg av all tobakk til alle født etter år 2000. Forslaget ble vedtatt av sentralstyret rett før jul.

– Det er moro at forslaget vårt har fått så mye oppmerksomhet. Vi ønsker oss en mer ambisiøs tobakkspolitikk, og mener dette forslaget vil få fortgang i arbeidet med å nå målet om et tobakksfritt samfunn, sier Marit Hermansen.

Hermansen har stor tro på forslaget:

– Forslaget innebærer en utfasing av tobakk, ikke et totalt forbud. Voksne som røyker og snuser i dag vil kunne fortsette. Målet er å hindre unge fra å begynne.

Satte agenda utover Norges grenser

Etter at Legeforeningen vedtok forslaget skapte det debatt i NRK og TV2, på radio og aviser – og ble også diskutert i underholdningsprogrammet Nytt på Nytt på NRK. Også internasjonal presse fattet interesse. Både danske, svenske og britiske aviser skrev om forslaget fra Legeforeningen.

Også i lokalavisene ble forslaget heftig debattert. Både støttespillere og motstandere tok til pennen de påfølgende dagene. Motstanderne mener forslaget er flåsete og urealistisk. Tilhengerne mener derimot det er på tide at Norge igjen blir et foregangsland i det tobakksforebyggende arbeidet.

– Selv om enkelte mener forslaget er urealistisk må vi ikke glemme at mange av dagens forbud på tobakksfeltet ble møtt med

VIL HINDRE UNGE FRA Å BEGYNNE: Forslaget innebærer en utfasing av tobakk, et totalt forbud. Foto: Colourbox

stor motbør da de først ble foreslått, sier Marit Hermansen.

Trenger drastiske tiltak

Det har vært en nedgang i antall røykere, men fortsatt røyker i overkant av 100 000 ungdommer i Norge. Til tross for at det er 18-årsaldersgrense for salg av tobakk og at skadevirkningene av tobakksbruk er godt kjent, er de aller fleste som begynner med tobakk mindreårige. Snusbruken blant unge har eksplodert de siste årene. Folkehelseinstituttet karakteriserer snusbruken blant unge som en snusepidemi.

– Vi ser en tobakksindustri som til stadig-

het fornyer produktene og tilpasser seg nye restriksjoner. Særlig de unge er disponert for aktive markedsføringsstrategier. Det trengs sterkere lut til, sier Hermansen.

I en landsomfattende spørreundersøkelse fra 2014, stilte 50 prosent seg positive til forslaget om å fase ut salg av tobakk innen 2035.

– Dette viser at det er mer å gå på for å nå målet om et tobakksfritt samfunn, og at det er støtte i befolkningen for tøffere og mer virkningsfulle tiltak i kampen mot tobakk, sier Hermansen.

Ros til Legeforeningen

Flere andre organisasjoner ga Legeforeningen tommel opp for forslaget. Kreftforeningen mener det er bra at Legeforeningen med all sin medisinskfaglige tyngde tar et så tydelig standpunkt, og at det er nødvendig med slike radikale innspill i debatten om hvordan målet om et tobakksfritt samfunn skal nås.

– Alle tiltak som gjør tobakk vanskelig å få tak i og vanskelig å bruke, hilser vi velkommen, uttalte Anne Lise Ryel til Aftenposten.

Legeforeningen har historisk vært en betydelig premissleverandør innen tobakksforebygging. Marit Hermansen minner om at Legeforeningen har fremmet flere forslag som har vært kontroversielle, men som i dag tas for gitt.

– Dette tiltaket må forstås i den sammenheng. I dag tar vi aldersgrenser, røykeforbud på offentlige steder for gitt, men husk at mange mente dette var umulig å realisere da de først ble foreslått.

Sara Underland Mjelva

sara.underland.mjelva

Samfunnspolitisk avdeling

NÅDDE UTLANDET: Sjeldent har et forslag fra Legeforeningen fått så bred omtale i norsk og internasjonal presse